

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๒๐/๓๙๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการประเมินความคุ้มค่าของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)
ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๑๐๗ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับเรื่องรายงานการประเมินความคุ้มค่าของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการประเมินความคุ้มค่าของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) หรือ บจธ. เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการนำไปประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... โดยร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการปรับเปลี่ยน บจธ. ไปเป็น “สถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อสังเกตบางประการ ดังนี้

๑. ภารกิจของ บจธ. มีความคล้ายคลึงกับภารกิจของ กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกองทุนที่แก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน ทั้งนี้สินในระบบและนอกระบบ เพื่อเป็นการสงวนที่ดินให้มีที่ดินทำกินหรืออยู่อาศัย รวมทั้งให้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพของผู้ขอกู้ด้วย

๒. ภารกิจของ บจธ. มีลักษณะงานที่คล้ายกับงานที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการจัดซื้อที่ดินเอกชนเพื่อนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกร หลักเกณฑ์การจัดซื้อที่ดินเอกชนของ ส.ป.ก. ที่ดินที่จัดซื้อต้องอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและมีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน (โฉนดที่ดิน) ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยุบเลิก บจธ. ส.ป.ก. สามารถรับโอนงานการจัดสรรที่ดินเอกชนของ บจธ. มาดำเนินการต่อได้ ซึ่ง ส.ป.ก. เคยดำเนินการในลักษณะนี้มาแล้ว (กรณีของการโอนที่ดินภายใต้กองทุนที่ดินของ ๘.๓.๘. มาให้ ส.ป.ก. ดำเนินการต่อ) ทั้งนี้ การรับโอนที่ดินและเกษตรกรจาก บจธ. นั้น ส.ป.ก. จะพิจารณารายละเอียดเงื่อนไขข้อตกลงระหว่าง บจธ. และเกษตรกรเป็นรายแปลง รวมทั้งสอบถามความสมัครใจของเกษตรกรว่าต้องการเข้าร่วมในกระบวนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือไม่ ถ้าเกษตรกรประสงค์เข้าร่วม ส.ป.ก. จะประกาศเขตปฏิรูปที่ดินในบริเวณที่ที่ดินนั้นตั้งอยู่ และเกษตรกรต้องปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓. ภารกิจ ...

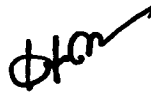
๓. ภารกิจของ บจธ. มีภารกิจคล้ายคลึงกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ คือการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรและผู้ยากจน แต่ทั้งนี้ การดำเนินจัดสรรที่ดินของกรมส่งเสริมสหกรณ์จะอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดสรรที่ดิน ต้องเพิกถอนสภาพสถานะของที่ดินและมอบให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตจัดตั้งนิคมสหกรณ์ในท้องที่นั้น

๔. แม้ว่าภารกิจของ บจธ. มีความคล้ายคลึงกับหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ แต่ก็มีความแตกต่างในด้านวิธีการดำเนินงาน ซึ่งมีความคล่องตัวในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและป้องกันการสูญเสียสิทธิในที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน โดยเฉพาะในที่ดินเอกชน มีการบริหารจัดการที่ดินที่เหมาะสม เป็นการแก้ไขปัญหาช่องว่างที่เกิดจากอุปสรรคในการจัดที่ดินของหน่วยงานของรัฐ

ดังนั้น หาก บจธ. จะเสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... เพื่อปรับเปลี่ยน บจธ. ไปเป็น “สถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน” เห็นควรให้ บจธ. บริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้ยากจนที่มีปัญหาด้านที่ดินทำกินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน

โทร. ๐-๒๒๘๑-๓๙๑๕

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๓๙๑๘